

Prima instanță: Jud. Buiucani, mun. Chișinău (jud. V. Hadîrcă)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun , Iu. Cotruță, N. Simciuc)

DECIZIE

31 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecător:

Tatiana Vieru

Judecători:

Oleg Sternioală, Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de către Rusnac-Șubernetchi Liubovi,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Rusnac-Șubernetchi
Liubovi împotriva lui Șubernetchi Serghei cu privire la partajarea proprietății comune
în devălmășie,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2017 prin care nu s-a
dat curs cererii de apel depuse de Rusnac-Șubernetchi Liubovi,

c o n s t a t ă :

La 17 iunie 2016, Rusnac-Șubernetchi Liubovi s-a adresat în instanța de
judecată cu cerere către Șubernetchi Serghei privind partajarea proprietății comune în
devălmășie.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că cu pârâtul se află în căsătorie din 23
ianuarie 1998, la moment nu locuiesc împreună, căsătoria dintre ei nu este desfăcută.

Menționează că pe parcursul căsătoriei au dobândit împreună următoarele bunuri:
2/5 din bunul imobil situat în mun. Chișinău, str. Virtuții 10/A; bunul imobil din str.
Doina și Ion Aldea-Teodorovici 68, automobilul de model Subaru Forester,
automobilul de model VAZ 21074, automobilul de model VAZ 21144.

Totodată, sunt fondatori al Societății cu Răspundere Limitată „Stejar Inter” și al
Societății cu Răspundere Limitată „Savtels”.

Afirmă reclamanta că, în anul 2001, fiind în căsătorie cu pârâtul a vândut imobilul
care îi aparținea ei personal, teren de 0, 068 ha și imobil la stadie de 68 % finisare, cu
188 000 lei, prin urmare ei îi revine cotă parte în devălmășie cu 188 000 lei mai mult.

Referitor la bunul imobil din str. Doina și Ion Aldea-Teodorovici 68, susține că acesta a fost procurat din banii obținuți din vânzare a terenului de 0, 068 ha și a imobilului, astfel suma de inventariere a casei constituie 528 595 lei.

Socote că, din suma sus-menționată urmează a fi scoasă suma de 188 000 lei, mijloace bănești personali a ei și restul sumei obținute urmează a fi împărțită în două, astfel, reclamantei îi va reveni din imobilului din str. Doina și Ion Aldea-Teodorovici nr. 68- 62%, iar pârâtului 38%.

Precizează reclamanta că, este invalid de gr. II și îi este contraindicat orice muncă.

Cere Rusnac-Șubernetchi Liubovi, atribuirea după ea a următoarelor cote părți: 2/5 din bunul imobil situat în mun. Chișinău, str. Virtuții 10/A; automobilul de model „Subaru Forester” nr. de înmatriculare COS 515; 8,5% din capitalul social al Societății cu Răspundere Limitată „Stejar Inter”; 12,5% din capitalul social al Societății cu Răspundere Limitată „Savtels”. Atribuirea după Serghei Șubernetchi: automobilul de model VAZ 21074 nr. de înmatriculare CFN 682 și de model VAZ 21144 nr. de înmatriculare IQX 610; 8,5% din capitalul social al Societății cu Răspundere Limitată „Stejar Inter”; 12,5% din capitalul social al Societății cu Răspundere Limitată „Savtels”

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 08 decembrie 2016 a fost admisă parțial acțiunea.

S-a atribuit în proprietate după Liubovi Rusnac-Șubernetchi: 8,5% din 17% al capitalului social al Societății cu Răspundere Limitată „Stejar Inter” ce aparține lui Serghei Șubernetchi; 12,5% din 25% al capitalului social al Societății cu Răspundere Limitată „Savtels” ce aparține lui Serghei Șubernetchi; automobilul de model „Subaru Forester” nr. de înmatriculare COS 515.

S-a atribuit în proprietate după Serghei Șubernetchi: 8,5% din 17% al capitalului social al Societății cu Răspundere Limitată „Stejar Inter” ce aparține lui Serghei Șubernetchi; 12,5% din 25% al capitalului social al Societății cu Răspundere Limitată „Savtels” ce aparține lui Serghei Șubernetchi; automobilul de model VAZ 21074 nr. de înmatriculare. În rest pretențiile s-au respins ca neîntemeiate.

S-a încasat de la Serghei Șubernetchi în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 300 lei.

La 19 decembrie 2016, Rusnac-Șubernetchi Liubovi, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 08 decembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău.

Prin încheierea din 20 martie 2017 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Rusnac-Șubernetchi Liubovi și i s-a comunicat apelantei despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat și a apelului desfășurat până la data de 23 mai 2017, ora 10.00.

La 03 aprilie 2017, Rusnac-Șubernetchi Liubovi a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acesteia și casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2017.

În motivarea recursului recurenta a invocat că, instanța de apel nu a înștiințat-o despre emiterea încheierii și numirea ședinței de judecată.

Menționează că, la 24 martie 2017 a depus cerere pentru a face cunoștință cu materialele dosarului și abia la 27 martie 2017 a cunoscut despre încheiere de a nu da curs cererii de apel.

Susține că până în prezent nu i-a fost expediată încheierea din 20 martie 2017, astfel fiindu-i încălcat dreptul prevăzut de art. art. 5, 15, 26, 185, 186 CPC.

Afirmă că nu a primit hotărârea motivată a primei instanțe, astfel apelanta fiind lipsită de posibilitatea de a pregăti cerere de apel suplimentară.

Relevă că, instanța de apel nu a luat în considerație faptul că instanța de fond prin încheierea din 21 iunie 2016 a scutit-o pe reclamantă de la achitarea taxei de stat, aceasta fiind în imposibilitate de achita, deoarece este pensionară și invalid de gr. II.

La 25 mai 2017, Șubernetchi Serghei a prezentat referință prin care solicită respingerea cererii de recurs depusă de Rusnac-Șubernetchi Liubovi ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 03 aprilie 2017 împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2017, în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu prevederile art. 364 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu prevederile art. 368 Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale. Încheierea instanței de apel de a nu se da curs cererii poate fi atacată cu recurs.

După cum denotă actele cauzei, la 19 decembrie 2016, Rusnac-Șubernețchi Liubovi, contrar art. 364 și 365, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 08 decembrie 2016, menționând că apelul desfășurat și motivele acestuia le va expune ulterior, prin cerere de apel suplimentară (f. d. 108).

La fel, se constată că apelanta Rusnac-Șubernețchi Liubovi la depunerea cererii de apel nu a achitat nici taxa de stat, în conformitate cu prevederile art. 364 alin. (1) CPC și nici nu a solicitat scutirea de la achitarea acesteia.

Ca urmare, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2017, nu a fost dat curs cererii de apel declarate de Rusnac-Șubernețchi Liubovi și i s-a oferit apelantei un termen până la 23 mai 2017, ora 10.00 pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat și apelul desfășurat.

Totodată a fost adus la cunoștință apelantei că dacă nu va îndeplini în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă, cererea de apel nu se va considera depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită (f. d. 137-138).

Analizând speța, instanța de recurs va reține la caz că, în conformitate cu prevederile art. 83 CPC, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

În acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale și în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat.

Conform dispozițiilor art. 84 CPC, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

La caz au relevanță și prevederile art. 3 alin. (1) lit. j) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, care stipulează că pentru cererile de apel împotriva

hotărârilor instanțelor judecătorești se achită 75% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată sau altei cereri (plângeri), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial – 75% din taxa calculată din suma contestată.

În circumstanțele enunțate și în contextul normelor de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2017 de a nu da curs apelului ca fiind legală și întemeiată, or, cererea de apel a fost depusă fără a fi indicate motivele de drept și de fapt pe care se întemeiază apelul și fără prezentarea dovezii de plată a taxei de stat.

Nu pot fi reținute argumentele recurente precum că încheierea este ilegală, întrucât se afla în imposibilitate de a achita taxa de stat, fiind pensionară și invalid de gradul II, întrucât Rusnac-Șubernetchi Liubovi nu a solicitat în cererea de apel scutirea de la plata taxei de stat, astfel instanța de apel nu a avut nici un temei să o scutească în lipsa unei cereri în acest sens a apelantei.

Or, potrivit art. 85 alin. (4) CPC, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Astfel, pentru a fi examinată cererea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, recurenta urma să indice în cererea de apel cerința cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și probele doveditoare în acest sens, cererea de scutire de la plata taxei de stat pentru depunerea apelului urma să fie înaintată în instanța de apel, odată cu prezentarea apelului nemotivat.

Or, Rusnac-Șubernetchi Liubovi a înaintat cerere privind scutirea de la plata taxei de stat la 03 aprilie 2017, după emiterea încheierii de a nu da curs cererii de apel din 20 martie 2017.

Cererea privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, deja urmează a fi examinată după remiterea cauzei în instanța de apel.

Dat fiind cele relatate, se reiterează că încheierea de a nu da curs apelului declarat de către Rusnac-Șubernetchi Liubovi este legală și întemeiată, deoarece în lipsa solicitării de scutire de la plata taxei de stat, instanța de apel nu era în drept din oficiu să examineze această întrebare.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele inserate în textul art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, Curtea Europeană a Drepturilor Omului stabilind în jurisprudența degajată că în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărârii instanței de fond, instanța superioară poate restricționa dreptul la apel doar dacă constată că apelul respectiv nu corespunde cerințelor legale

aplicabile (speța Tudor-Comerț c. Moldovei, hotărârea din 04 noiembrie 2008, definitivă din 04 februarie 2009).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea recurată este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurentă sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Rusnac-Șubnețchi Liubovi și a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2017.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Rusnac-Șubnețchi Liubovi.

Se menține încheierea din 20 martie 2017 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Rusnac-Șubnețchi Liubovi către Șubnețchi Serghei privind partajarea proprietății comune în devălmășie.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător

Tatiana Vieru

Judecători

Oleg Sternioală

Nicolae Craiu